

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 4^{ης} Συνεδρίασης Συντονιστικής Επιτροπής ΣΔΑΜ, 04.06.2020

Στις 04.06.2020 συνεδρίασε για 4^η φορά η Συντονιστική Επιτροπή για την κατάρτιση και υλοποίηση του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ).

Στη συνεδρίαση συμμετείχαν ο Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής κ. Μουσουρούλης, ο ΓΓ Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ κ. Σκάλκος, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Μακεδονίας κ. Κασαπίδης, ο Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Νίκας, ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΔΕΗ Α.Ε. κ. Στάσης, καθώς και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της ΔΕΗ ΑΕ κ. Κοπανάκης, ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας κ. Θεοδουλίδης και ο Πρόεδρος του ΚΕΠΕ κ. Λιαργκόβας.

Καταρχάς, επικυρώθηκαν τα πρακτικά της Συνεδρίασης της 15.05.2020 και εγκρίθηκε η ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης.

Στη συνέχεια ο Αναπληρωτής ΔΣ της ΔΕΗ ΑΕ κ. Κοπανάκης ενημέρωσε για τις συμβάσεις τηλεθέρμανσης της ΔΕΗ σε Κοζάνη, Πτολεμαΐδα, Αμύνταιο και Μεγαλόπολη. Οι συμβάσεις λήγουν εντός του 2020 και για να ανανεωθούν πρέπει και τα δύο μέρη να συμφωνήσουν σχετικά. Σε ότι αφορά στην τιμολόγηση, σημείωσε ότι το τίμημα της παρεχόμενης θερμότητας υπολογίζεται σε 6-7 ευρώ/MWh, ποσό που δεν καλύπτει το κόστος της λιγνιτικής παραγωγής αλλά έχει ουσιαστικά ανταποδοτικό χαρακτήρα προς τους κατοίκους των περιοχών στις οποίες δραστηριοποιείται η ΔΕΗ. Η τελική τιμή στον καταναλωτή είναι μεγαλύτερη επειδή προστίθενται χρεώσεις δικτύου και λειτουργίας των τηλεθερμάνσεων. Επίσης, η τηλεθέρμανση παρέχεται για όσο χρονικό διάστημα λειτουργούν οι μονάδες της ΔΕΗ, η οποία δεν φέρει την υποχρέωση της υποκατάστασης όταν τα εργοστάσια βρίσκονται εκτός λειτουργίας. Ακολούθησε σύντομη αναδρομή από το 1990 έως και σήμερα, η οποία εστιάστηκε κυρίως στη διαχρονική εξέλιξη της αγοράς ηλεκτρισμού στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, στην εξέλιξη του κόστους λειτουργίας και της συμμετοχής στον ημερήσιο ενεργειακό προγραμματισμό των λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ, καθώς επίσης στο κόστος των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ και την επίδραση τους στη λιγνιτική παραγωγή της ΔΕΗ.

Σχετικά με την ανανέωση των συμβάσεων ο κ. Κοπανάκης ανέφερε ότι με τους Δήμους Αμύνταιου και Μεγαλόπολης οι συζητήσεις είναι σε προχωρημένο στάδιο, ενώ για την Κοζάνη υπάρχει περιθώριο χρόνου. Σχετικά με την Πτολεμαΐδα, ο κ. Κοπανάκης επισήμανε πως οι συζητήσεις θα πρέπει να προχωρήσουν γρήγορα δεδομένου ότι οι μονάδες Καρδιάς III και IV θα σταματήσουν την λειτουργία τους τον Απρίλιο 2021. Σημείωσε την ανάγκη συμφωνίας άμεσα ώστε να υπάρξει επαρκής χρόνος για την υλοποίηση των έργων για όποια από τις λύσεις επιλεγεί και να μην ανακύψει ζήτημα θέρμανσης για τους κατοίκους της περιοχής κατά τον χειμώνα 2021-2022.

Ο Περιφερειάρχης κ. Νίκας διατύπωσε θετική άποψη επί της παρουσίασης της ΔΕΗ.

Ο Περιφερειάρχης κ. Κασαπίδης διατύπωσε προβληματισμό σχετικά με την δυνατότητα παροχής τηλεθέρμανσης και την λειτουργία της μονάδας Πτολεμαΐδα V μετά το 2028. Ο κ. Κοπανάκης διευκρίνισε ότι η παροχή τηλεθέρμανσης θα είναι δυνατή εάν και όποτε η μονάδα βρίσκεται σε λειτουργία, το δε κόστος της θερμικής ενέργειας θα εξαρτάται κάθε φορά από το μείγμα καυσίμου που θα χρησιμοποιείται, ενώ ανέφερε μεταβατικές λύσεις με χρήση λεβήτων ηλεκτρικού ή φυσικού αέριου.

Ο ΔΣ της ΔΕΗ κ. Στάσης σημείωσε ότι δεν πρέπει να συνδέεται η λειτουργία της νέας μονάδας στο πλαίσιο της διαρκώς μεταβαλλόμενης λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τη δυνατότητα παροχής τηλεθέρμανσης. Η λήψη αποφάσεων για την Πτολεμαΐδα V θα γίνει μελλοντικά λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο κ. Μουσουρούλης συνοψίζοντας σημείωσε ότι, μεσοπρόθεσμα, η λιγνιτική ενέργεια δεν μπορεί να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη λειτουργία των τηλεθερμάνσεων, ενώ βραχυπρόθεσμα θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι πόροι του ΕΣΠΑ 2014-2020 ώστε να εξασφαλιστεί ότι δεν θα ανακύψει ζήτημα θέρμανσης τον χειμώνα 2021-2022. Σε αυτό το πλαίσιο πρότεινε επιμέρους συναντήσεις της ΔΕΗ, των Δήμων και της ANKO υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, ώστε να προκύψουν βιώσιμες λύσεις. Τέλος, σε συνέχεια τοποθέτησης του Περιφερειάρχη κ. Κασαπίδη για αμφίσημες δηλώσεις στελεχών της ΔΕΗ, ο κ. Μουσουρούλης επισήμανε πως η διγλωσσία δεν έχει καμία θέση στο Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης.

Αναφορικά με την κατάρτιση του Master Plan, ο κ. Μουσουρούλης ενημέρωσε ότι επελέγησαν οι σύμβουλοι Boston Consulting Group, Grant Thornton μαζί με ακαδημαϊκούς του ΕΜΠ, οι οποίοι θα υποστηρίξουν την Συντονιστική Επιτροπή στην κατάρτιση του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και ήδη ξεκίνησε η συνεργασία μαζί τους. Ως Αναθέτουσα Αρχή, η «Ελληνική Εταιρία Συμμετοχών και Περιουσίας» (ΕΕΣΥΠ) φέρει την ευθύνη υλοποίησης της σχετικής σύμβασης, με την συνδρομή της Συντονιστικής Αρχής η οποία είναι ο ωφελούμενος. Ως Προϊστάμενη Αρχή, η Συντονιστική Επιτροπή φέρει την ευθύνη ομαλής εκτέλεσης του έργου.

Σχετικά με το θέμα της σύστασης Τεχνικής Επιτροπής εμπειρογνομόνων υπό την προεδρία του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας κ. Θεοδουλίδη, ο κ. Μουσουρούλης εξήγησε ότι αντικείμενο της Τεχνικής Επιτροπής είναι η προκαταρκτική εκτίμηση και η διατύπωση επιστημονικά τεκμηριωμένης γνώμης επί των επενδυτικών προτάσεων και αναπτυξιακών σχεδίων που κατατίθενται στην Συντονιστική Επιτροπή. Σε συνέχεια της ψήφισης του ν. 4685/2020 η τεχνική επιτροπή συγκροτήθηκε και τυπικά και έχει ήδη επεξεργαστεί εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας με τα κριτήρια και την μεθοδολογία της προκαταρκτικής εκτίμησης/αξιολόγησης. Θα υπάρξει σύντομα ανοιχτή πρόσκληση προς φορείς και ιδιώτες μέσω τυποποιημένης φόρμας/τεχνικού δελτίου η οποία θα αναρτηθεί στην πλατφόρμα www.sdam.gr.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε σύντομη ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Τεχνικής Επιτροπής κ. Θεοδουλίδη, ο οποίος αναφέρθηκε στις εβδομαδιαίες συνεδριάσεις και το έργο της επιτροπής. Ζητήθηκαν οι απόψεις των μελών της Συντονιστικής επί του τεχνικού δελτίου προκειμένου να οριστικοποιηθεί εντός του Ιουνίου. Ο κ. Μουσουρούλης τόνισε ότι οι προτάσεις δεν κατατίθενται για να λάβουν χρηματοδότηση και πρότεινε ο κ. Πρύτανης να καλείται στις συνεδριάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής ώστε να ενημερώνει τα μέλη για την πρόοδο των εργασιών της τεχνικής επιτροπής.

Ο Περιφερειάρχης κ. Νίκας αναφερόμενος στην κατάρτιση του τοπικού σχεδίου την μελέτη του οποίου έχει αναθέσει, προσκάλεσε μέλος της Τεχνικής Επιτροπής να παραστεί σε σχετική συνεδρίαση με παράγοντες της περιοχής την Τρίτη 09.06.2020 και ώρα 13:00.

Αναφορικά με τα σχέδια προκηρύξεων του «Πράσινου Ταμείου», ο κ. Μουσουρούλης παρουσίασε τα επτά σχέδια προγραμμάτων που πρέπει να οριστικοποιηθούν άμεσα προκειμένου να προκηρυχθούν, ως εξής:

1. Πρόγραμμα Κυκλικής Διαχείρισης αστικών υγρών αποβλήτων στις Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης και Φλώρινας
2. Πρόγραμμα Ενεργειακών Κοινοτήτων
3. Ανάπτυξη εξειδικευμένης Ζώνης Καινοτομίας στη Δυτική Μακεδονία για Καθαρή Ενέργεια και Περιβαλλοντικές Τεχνολογίες
4. Επιχειρηματικό Πάρκο Μεγαλόπολης
5. Σχέδια Δράσης για την Κυκλική Οικονομία
6. Σχέδια δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα
7. Πρόγραμμα Στήριξης και Ενίσχυσης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Για το 4^ο πρόγραμμα διευκρινίστηκε ότι προσκαλείται η Περιφέρεια Πελοποννήσου προκειμένου να επικαιροποιήσει την μελέτη σκοπιμότητας για το Επιχειρηματικό Πάρκο. Με βάση τα συμπεράσματα της νέας Μελέτης Σκοπιμότητας και Βιωσιμότητας θα εκπονηθούν στη συνέχεια οι σχετικές μελέτες που προβλέπονται από το νόμο.

Το 7^ο πρόγραμμα που αφορά στη στήριξη των μικρομεσαίων προϋπολογισμού 14 εκατ. € (10 εκατ. € συν υπερδέσμευση), σχεδιάστηκε με τη μέγιστη δυνατή απλούστευση αλλά και με όρους συμβατούς στο ΕΣΠΑ προκειμένου, εφόσον θα έχει επιτυχία, να επαναπροκηρυχθεί υπό το πλαίσιο Επιχειρησιακού Προγράμματος ΕΣΠΑ. Η πρόσκληση αφορά επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται σε οποιονδήποτε κλάδο εξαρτώμενο είτε άμεσα, είτε έμμεσα από την λειτουργία των λιγνιτικών μονάδων της περιοχής. Ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης σχεδιάζεται να είναι ο ΕΦΕΠΑΕ και με αυτόν τον σκοπό δρομολογείται η σχετική νομοθετική ρύθμιση η οποία αναμένεται να ενταχθεί στο νομοσχέδιο της ηλεκτροκίνησης.

Ο Περιφερειάρχης κ. Κασαπίδης αναφέρθηκε σε προκήρυξη του ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας η οποία αναμένεται να προκηρυχθεί αρχές Ιουλίου και αφορά σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και σημείωσε ότι οι δράσεις πρέπει να είναι συμπληρωματικές.

Ο ΓΓ ΕΣΠΑ κ. Σκάλκος εξήγησε ότι μετά την μικρή αναθεώρηση του ΕΣΠΑ του Ιουνίου θα έχουμε υπόψη τους αδιάθετους πόρους προς αξιοποίηση από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Σχετικά με το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης 2021- 2027, στην νέα Συμβιβαστική Πρόταση της Προεδρίας για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης διαπιστώνεται σημαντική αύξηση σε εθνικό επίπεδο από 295 εκ. σε 1.725 εκ. ευρώ. Ο κ. Μουσουρούλης πρότεινε όσον αφορά στη διαχείριση στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027, να προβλεφθεί διακριτό Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για το διακριτό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Ο ΓΓ ΕΣΠΑ κ. Σκάλκος εκτίμησε ότι θα υπάρχει ένα μεγάλο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα με ξεχωριστή Υπηρεσία Διαχείρισης προτείνοντας την υπαγωγή της στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Ενώ, ο Περιφερειάρχης κ. Κασαπίδης πρότεινε η διαχείριση να γίνει από τοπικές Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των ΠΕΠ σε αποκεντρωμένη βάση με αξιοποίηση του τοπικού ανθρώπινου δυναμικού όπως έγινε με το Ταμείο Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων. Ο κ. Μουσουρούλης σημείωσε ότι πρόκειται για ένα εθνικό, διυπουργικό, σύνθετο έργο που

απαιτεί προσεκτικούς χειρισμούς, ενώ σημείωσε ότι στην παρούσα φάση το σημαντικό είναι η κατάρτιση του masterplan. Επίσης, σημείωσε ότι απαιτούνται επαρκείς μηχανισμοί υλοποίησης.

Αναφορικά με το Μεταβατικό Πρόγραμμα, ο ΓΓ ΕΣΠΑ κ. Σκάλκος αναφέρθηκε σε παράταση του τρέχοντος ΕΣΠΑ, ενώ για το REACT EU σημείωσε ότι είναι μια πρωτοβουλία με πρόσθετους πόρους με έμφαση σε έργα υγείας, πράσινης και ψηφιακής οικονομίας. Οι πόροι αυτοί πιθανόν να δρομολογηθούν σε ξεχωριστό άξονα εντός των ΕΠ. Οπότε και πρότεινε τα έργα του μεταβατικού προγράμματος να αντιστοιχηθούν σε πόρους των ΠΕΠ, των τομεακών ΕΠ και στη συνέχεια στους άξονες REACT.

Ο κ. Μουσουρούλης σημείωσε ότι τον Σεπτέμβριο θα υπάρχει οριστική εικόνα για το μεταβατικό πρόγραμμα.

Αναφορικά με τα Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης στις περιοχές μετάβασης, ο κ. Μουσουρούλης αναφέρθηκε στη συνεργασία του με τον ΓΓ Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων κ. Μπαγινέτα και σημείωσε ότι εκκρεμεί η συνάντηση Υπουργών προκειμένου να ξεκινήσει η προκήρυξη των προσκλήσεων του ΠΑΑ 2014-2020 όπως είχε συζητηθεί σε προηγούμενες συνεδριάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής, ως εξής:

- Ενεργοποίηση του Μέτρου 6.1 - «Ενισχύσεις για τη σύσταση επιχείρησης από νέους γεωργούς» το οποίο θα απευθύνεται αποκλειστικά σε άτομα που συνδέονται με τη λιγνιτική δραστηριότητα, σε ανέργους ηλικίας μέχρι 40 ετών
- Ένταξη των λιγνιτικών περιοχών στις περιοχές που παρουσιάζουν ειδικά μειονεκτήματα, ώστε να τύχουν ανάλογων ενισχύσεων.

Ο κ. Μουσουρούλης αναφερόμενος στον στόχο διεύρυνση του πρωτογενούς τομέα στις περιοχές μετάβασης, ανέφερε ότι για την υποβολή του έργου του ΚΕΠΕ αναζητούνται σχετικά στοιχεία σε επίπεδο Δήμου.

Σχετικά με το Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» προϋπολογισμού 2,5 δις ευρώ ο κ. Μουσουρούλης ανέφερε ότι στο πλαίσιο αναζήτησης πόρων διερευνώνται οι δυνατότητες αξιοποίησης του Προγράμματος δεδομένου ότι αφορά μεταξύ άλλων στην κατασκευή έργων, ιδίως στους τομείς των υποδομών, της ψηφιακής σύγκλισης, της βιώσιμης ανάπτυξης, της προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και στην υλοποίηση δράσεων και πρωτοβουλιών κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης.

Κατόπιν των ανωτέρω, η Συντονιστική Επιτροπή αποφάσισε:

- Διενέργεια επιμέρους συναντήσεων υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας μεταξύ ΔΕΗ, ΑΝΚΟ και Δήμων ώστε να υπάρξει τελική λύση με βιώσιμο σχεδιασμό για τα έργα τηλεθέρμανσεων ΕΣΠΑ.
- Συμμετοχή του Προέδρου της Τεχνικής Επιτροπής Πρύτανη κ. Θεοδουλίδη στις συνεδριάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής.
- Συμμετοχή μέλους της Τεχνικής Γραμματείας ΣΔΑΜ στις συνεδριάσεις που οργανώνει η Περιφέρεια Πελοποννήσου για την κατάρτιση του τοπικού masterplan.
- Οριστικοποίηση το συντομότερο του τεχνικού δελτίου που ετοίμασε η Τεχνική Επιτροπή και των προκηρύξεων του Πράσινου Ταμείου.